

Werkplan

Bibliotheek Hilversum

2019

Inleiding

Algemeen

De komende vier jaar voeren we ons beleidsplan 2017 - 2020 uit:

“Talent ontwikkeling in een wereld vol verhalen”

We schetsen hierin de ontwikkelingen in de bibliotheekwereld en in de gemeente Hilversum. Landelijk hebben we te maken met een bibliotheekwet met daarin vijf kernfuncties die bibliotheken moeten uitvoeren. Landelijk is ook de innovatieagenda van de Koninklijke Bibliotheek en de openbare bibliotheken waarin nog vier andere speerpunten genoemd staan. Voor ons is daarbij ook van belang dat gemeente Hilversum ons gevraagd heeft na te denken over ons profiel in het licht van Hilversum Mediastad. Wat maakt ons tot de bibliotheek in de Mediastad? Dat heeft ertoe geleid dat we voor onze bibliotheek tot vier ‘‘eigen’’ speerpunten zijn gekomen:

- Een leven lang leren
- Media gebruiken
- Ontmoeten en verbinden
- Media maken

Vanaf 2018 gaan we invulling geven aan deze speerpunten.

In de volgende pagina's staan de doelen bij de speerpunten, welke resultaten we onszelf dit jaar stellen en hoe we een en ander meten. Nadrukkelijk verwijzen we naar ons beleidsplan voor een uitgebreide toelichting op de diverse onderdelen.

Wat krijgt er extra aandacht in 2019:

- Uitvoering personeelsplan. 2018 heeft in het teken gestaan van veranderingen in de organisatie. Met behulp van externe deskundigen is een personeelsplan geschreven met daarin aandacht voor welke functies er in de vernieuwde organisatie nodig zijn, zijn de kwaliteiten en competenties van de medewerkers bekeken en in kaart gebracht, en is een planning tot verandering opgenomen. In 2019 gaat dit personeelsplan uitgevoerd worden.
- Eind 2018 zal het besluit vallen of de bibliotheek gaat verhuizen naar de Kerkbrink of in het huidige gebouw blijft. Als het laatste het geval is dan is een verbouwing van het gebouw een absolute noodzaak. 2019 zal dus in het teken staan van verbouwing of voorbereiding tot verhuizing. Wat er ook gekozen wordt, de veranderende organisatie vraagt een ander/flexibeler gebouw. Met meer ruimte voor klanten, ruimte voor de cursussen volksuniversiteit, voor meer verhuur aan / gebruik door partners, voor meer

mogelijkheden tot innovatie, voor meer samenwerking in de proeftuinen van Beeld en Geluid, voor gezamenlijke projecten met in ieder geval de beoogd partners aan de Kerkbrink: Grafisch atelier, Scenecs, NH Gooi, museum.

- In het kader van een mogelijke verhuizing naar de Kerkbrink hebben er in 2018 gesprekken tussen de beoogd partners plaatsgevonden op inhoud. Gekeken is of en hoe er gezamenlijke projecten kunnen worden geïnitieerd. In 2019 moet dit leiden tot een gezamenlijke programmering op bepaalde thema's. Dat kan starten als er nog geen verhuizing heeft plaatsgevonden. Gezamenlijke huisvesting biedt natuurlijk nog meer kansen, de vraag is hoeveel tijd er gaat zitten tussen het nemen van het besluit tot verhuizing en een daadwerkelijk intrekken in een nieuw pand. Dat bepaalt mede het tempo van de samenwerking.
- Samenwerking met Beeld en geluid krijgt extra aandacht. We onderzoeken het idee om samen met de afdeling educatie van Beeld en Geluid te komen tot zogenaamde proeftuinen. We ontwikkelen een plan rondom een media educatie of mediawijsheid onderwerp en proberen dat met het onderwijs uit in de Bibliotheek of in Beeld en Geluid. Daarna kan het product, met mogelijk wat aanpassingen, uitgezet worden via het netwerk van de bibliotheek naar andere bibliotheken in het land.
- Alle vier de speerpunten van het beleidsplan worden in 2019 uitgevoerd, met in achtneming van de vijf kernfuncties waaraan de bibliotheek moet voldoen in het kader van de Wet op het Openbaar Bibliotheekwerk.
- Eind 2017 is de bibliotheek gefuseerd met de Volksuniversiteit. Het eerste jaar is vooral besteed aan processen op elkaar afstemmen, zaken inzichtelijk maken, zorgen dat de bestaande cursussen, lezingen en workshops doorgang konden vinden. In 2019 staan we voor de uitdaging om het geheel verder uit te bouwen. Met behoud van de goede cursussen willen we meer gaan aanbieden, andere talen, meer op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, meer op het gebied van creativiteit. Mocht de verhuizing naar de Kerkbrink doorgaan dan willen we dat er genoeg ruimte is om alle cursussen van de VU aan de Kerkbrink een plek te geven. We geloven in de versterking van elkaar door de cursussen niet verspreid over heel Hilversum te geven maar gecombineerd aan het Kerkbrinkplein waar er combinaties en uitwisseling met bibliotheek, museum, GA etc kan plaatsvinden.
- In 2019 zetten we de samenwerking met Scenecs voort. In 2018 zijn we gestart met maandelijks een programmering in de bibliotheek van documentaires uit het archief van Scenecs. Dit is bedoeld voor alle Hilversummers. Een paar keer per jaar wordt dit gecombineerd met een bezoek van scholieren voortgezet onderwijs aan de bibliotheek waar

dezelfde documentaires worden vertoond en waar een opdracht in het kader van kunstzinnige vorming bij hoort. Tevens zetten we de samenwerking met de Hilversumse schaakvereniging voort waar we een aantal projecten mee doen. We organiseren samen het scholieren schaaktoernooi in de bibliotheek, de Chess queens geven demonstraties schaken in de bibliotheek, en de schaakclub gaat via bibliotheek / volksuniversiteit cursussen schaken aanbieden.

Een leven lang leren - Doel leesmotor

De leesmotor van Hilversum blijven en verder uitbouwen; taal- en leesvaardigheid ontwikkelen speciaal voor de jeugd. We zetten in op zo vroeg mogelijk beginnen met kinderen leesplezier te bieden. Start is het Boekstartkoffertje. Inzet voorleesvrijwilligers voor peuters. Voorschoolse activiteiten en daarna programma's voor basis- en voortgezet onderwijs. Samenwerking met het onderwijs versterken: met peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en consultatiebureaus. Met de bibliotheken in de provincie streven naar lidmaatschap voor alle kinderen. Doel is om op veel terreinen een doorgaande leerlijn te realiseren.

Metten:

- Boekstart	500 koffertjes uitzetten
- Voorschoolse activiteiten	4 programma's bij 15 groepen
- Basisscholen	28 programma's bij 105 groepen
- Voortgezet onderwijs	20 Programma's bij 100 groepen

Een leven lang leren - Doel laaggeletterden

Speciale aandacht voor laaggeletterden en groei van het bereik van deze doelgroep. Dit doen we deels in samenwerking met het Digitaalhuis Gooise bibliotheken. Er zijn spreekuren in de bibliotheek waar mensen doorverwezen worden naar de voor hun geschikte cursus. We geven zelf in de bibliotheek cursussen Klik en Tik en Digisterker. Er worden op allerlei niveaus talencursussen gegeven in de bibliotheek. Er zijn twee keer per week meelesgroepen voor mensen die moeite hebben met lezen. Daarnaast is er wekelijks een groep vluchtelingen die in de bibliotheek samenkomt voor ondersteuning op het gebied van taal, begeleid door vrijwilligers. En geven we ruimte aan organisaties als Twinburgering die met specifieke groepen vluchtelingen werken aan hun toekomst in Nederland.

Metten:

- Twee keer per week spreekuur Digitaalhuis
- Tien keer per jaar cursussen Klik en Tik en Digisterker
- Twee keer per week een drie meelesgroepen voor laaggeletterden
- Eenmaal per week ondersteuning vluchtelingen op het gebied van taal via de Taaltafel. Elke week max. 30 mensen

Een leven lang leren - Doel volwasseneducatie

Cursus aanbod volwasseneducatie verbreden en verdiepen. In 2017 heeft de fusie met de Volksuniversiteit plaatsgevonden. Daarmee is ons aanbod educatie voor volwassenen flink uitgebreid. Het betreft cursusaanbod op het gebied van talen, creativiteit en persoonlijke ontwikkeling. We streven verder naar vergroten van zelfredzaamheid en participatie van alle burgers van Hilversum. Daarom zijn er veel inloopsprekuren in onze bibliotheek en werken we nauw samen met veel andere partners die een plek in onze bibliotheek hebben. Vanuit het landelijk bibliotheeknetwerk is een rijk aanbod online cursussen beschikbaar. Deels alleen voor leden, deels voor iedereen, deels alleen vanuit de bibliotheek: Oefenen voor het theorie rijbewijs, trainingen voor taalzwakken, talen, tuinieren etc.

Meten:

- 1200 cursisten
- Zes keer per week spreekuur in de bieb
- Cursusaanbod volwassenen uitbreiden
- Ruimte bieden aan Alliance Francaise, Senver
Promoten Oefenen.nl en landelijke online cursussen biedt de bibliotheek gratis aan aan haar klanten
- I-pad cafe

Media gebruiken - Doel aanbieden collectie

Toegang bieden tot een brede en veelzijdige (online) collectie. We maken gebruik van het netwerk van alle bibliotheken in Nederland met hun collecties en van het grote online aanbod van alle bibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek. Taalvaardig zijn is ook een voorwaarde voor mediawijsheid.

Meten:

- Bereik volwassen leden is 7%, vasthouden en mogelijk door naar 8%
- Bereik jeugd is ruim 80%, vasthouden en mogelijk groei
- Ondersteuning 12 leeskringen
- 20 klanten bibliotheek aan huis
- Omvang collectie: 500.000 uitleningen, 95.000 papieren werken, 25.000 e-books.

Media gebruiken – Doel mediawijsheid versterken

We willen mediawijsheid onder alle Hilversummers versterken. We moeten niet alleen media ter beschikking stellen maar vooral mensen er mee leren om gaan. Hoe weet je welke informatie betrouwbaar is, welke informatiebronnen gebruiken, actief burgerschap. Omgaan met nieuwe media en kansen benutten van de digitale wereld. Bibliotheek Hilversum is een voortrekker binnen het Probiblio gebied. Er is in geïnvesteerd en dat betaalt zich nu uit. Zie ook bijlage over programma's mediaeducatie voor verschillende onderwijsvormen.

Meten:

- Mediawijsheid voor scholen: 6 nieuwe programma's voor basis en voortgezet onderwijs ontwikkeld
- Mediawijsheid voor ouderen: 2 nieuwe programma's ontwikkeld
- 21^e eeuwse vaardigheden onderdeel maken van de kennis van ons personeel met als doel het door te geven aan het publiek

Ontmoeten en verbinden – Doel zelfredzaamheid en participatie

We willen een open en vertrouwde omgeving creëren om te ontmoeten, te ontspannen en te leren. We bieden spreekuren om zelfredzaamheid te bevorderen. We houden zelf spreekuren over digitale informatie, e-Books, Digitaalhuis en aanverwante zaken en stellen we de spreekurenbalie ter beschikking aan onze partners. In 2018 zijn er spreekuren door juristen, de brandweer, de buurt coördinator, Jeugd en Gezin etc. We zijn een plek voor participatie en sociale cohesie door het aanbieden van al onze ruimtes, het leescafe, het theater. Alle Hilversummers kunnen hier gebruik van maken. Omdat we laagdrempelig en waardevrij zijn willen veel organisaties van ons gebruik maken en krijgen we uit alle lagen van de bevolking bezoekers over de vloer.

Meten

- 260.000 bezoekers vasthouden en door nieuwe taken wellicht uitbreiden
- 2000 sociale media volgers
- 110.000 bezoeken website
- 73 uur per week bibliotheek en leescafe open
- 10 spreekuren per week
- Twee keer per week Senverbus met ouderen naar de bibliotheek

Media maken - Doel meer mensen mediavaardig

We ontwikkelen programma's om mensen meer mediavaardig te maken. Dit geldt voor jeugd en volwassenen. We gaan een gemeenschap bouwen van mediaprofessionals die kennis delen en daarvoor goed ingerichte werkplaats maken. We gaan hier in samen optrekken met museum Hilversum, maar ook met de andere beoogd partners zoals Grafisch atelier, Scenecs, NH Gooi en Beeld en geluid. Het museum heeft de focus op media kunst, Grafisch atelier op media maken, Scenecs en wij op mediavaardigheid. En samen op mediawijsheid. In de bijlage geven we een overzicht van de programma's die we hebben ontwikkeld op het gebied van programmeren en media maken

In 2019 zal het project Coderdojo, het leren programmeren door kinderen, gezamenlijk verder vorm worden gegeven.

Metten

- Aantal schrijfcursussen uitbreiden
- Aantal mediavaardigheidsprogramma's voor het onderwijs ontwikkelen
- Aantal mediavaardigheidsprogramma's voor volwassenen ontwikkelen
- Uitbouw Fablab, ook naar de regio
- Ontwikkelen mediawerkplaats
- Coderdojo programma's

Personeel

Het streven is om de juiste persoon op de juiste plek te hebben. In 2018 moet duidelijk zijn welke functies er nodig zijn in de organisatie van de bibliotheek op basis van het nieuwe beleidsplan. Ook moet helder zijn welke functies er niet meer gedaan zullen worden, welke nieuwe initiatieven worden ontwikkeld die om bepaalde competenties vragen en welke nieuwe functies er door mogelijk vrijwilligers ingevuld gaan worden. Op basis daarvan zal een personeelsformatieplan opgesteld worden. In 2018 zijn we begonnen met het invoeren van een systeem van flexuren. Personeel kan intekenen op door ziekte of vakantie vrijgevallen uren. Medewerkers krijgen daardoor o.a. meer verantwoordelijkheid. Daarnaast is er een start gemaakt met de in 2019 in te voeren functie van MIA (medewerker informatie en advies). Nu kennen we nog een strikte scheiding tussen klantenservice en informatiemedewerker. De MIA gaat daar een combinatie van worden. In 2018 trainingen en meelopen met elkaar op de vloer. In 2019 de eerste MIA's op de vloer en vervolgtrainingen.

2018 heeft in het teken gestaan van veranderingen in de organisatie. Met behulp van externe deskundigen is een personeelsplan geschreven met daarin aandacht voor welke functies er in de vernieuwde organisatie nodig zijn, zijn de kwaliteiten en competenties van de medewerkers bekeken en in kaart gebracht, en is een planning tot verandering opgenomen. In 2019 gaat dit personeelsplan uitgevoerd worden

Huisvesting

In 2018 moet er helderheid zijn over de plek waar de bibliotheek gevestigd zal zijn. In het beleidsplan worden drie opties genoemd: de huidige plek, de Kerkbrink en het Stationsplein.

Eind 2018 zal het besluit vallen of de bibliotheek gaat verhuizen naar de Kerkbrink of in het huidige gebouw blijft. Als het laatste het geval is dan is een verbouwing van het gebouw een absolute noodzaak. 2019 zal dus in het teken staan van verbouwing of voorbereiding tot verhuizing. Wat er ook gekozen wordt, de veranderende organisatie vraagt een ander gebouw. Met meer ruimte voor klanten, ruimte voor de cursussen volksuniversiteit, voor meer verhuur aan partners, voor meer mogelijkheden tot innovatie, voor meer samenwerking in de proeftuinen van Beeld en Geluid, voor gezamenlijke projecten met in ieder geval de beoogd partners aan de Kerkbrink: Grafisch atelier, Scenecs, NH Gooi, museum en al eerder genoemd Beeld en geluid.

Financiën

De begroting 2019 gaat uit van een gelijkblijvende subsidie. In 2017 en 2018 hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen de bibliotheek, de Cultuurraad en de gemeente. Verschil van inzicht betrof de percentages die moesten worden toegerekend aan de basisdiensten en aan de programmalijnen. Er is veel over gezegd en geschreven, zonder (tot heden) tot een besluit te komen. In de begroting van 2019 gaan we uit van een percentage van 90% basisdiensten en 10% programmalijnen. De discussie vervolgen we hierover. Complicerende factor is de mogelijke verhuizing naar de Kerkbrink. Daar gaat gezamenlijk met andere partijen sterk ingezet worden op ontwikkeling van programma's en projecten voor alle Hilversummers op het gebied van media en cultuur. De consequenties hiervan voor de begroting zijn op dit moment niet in te schatten, maar we willen dit hier wel vast vermelden. In de begroting 2019 zijn de kosten voor de Volksuniversiteit voor wat betreft docenten, huur ruimtes bij andere organisaties etc opgenomen, plus de baten uit cursusgelden. Voor 2019 is er voor gekozen dit op het niveau van voorgaande jaren te houden. Een andere onzekere factor zijn de personeelskosten. In 2019 gaat het personeelsplan ingevoerd worden met nieuwe functies, met mogelijk andere functiewaarderingen en is het mogelijk dat we van medewerkers afscheid moeten gaan nemen. Ook zal er wellicht veel meer aan opleiding moeten worden gedaan. Op dit moment zijn de kosten hiervoor niet in te schatten.